

**VARBERGS
KOMMUN**

Riktlinje Svenska Palliativregistret

Kvalitetsregister för stöd i utvecklingsarbetet av vård i livets slut

Dokumenttyp: Riktlinje	Sida 1 av 6
Giltigt f.r.o.m: 2020-08-05, rev. 23-10-18	Version/D.nr:
Befattning: Utvecklingsledare Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Upprättad av: Helena Bergström Sophia Lehnberg

Bakgrund

Svenska Palliativregistret är ett nationellt kvalitetsregister med syfte att vara ett hjälpmedel i arbetet med att åstadkomma en förbättrad palliativ vård oavsett diagnos, typ av vårdenhet och plats i landet.

Vad är palliativ vård?

Den sista tiden i livet kan, trots många svårigheter, bli en värdefull tid för den enskilda människan och hennes familj. Vad som ofta nämns som innebörden i ”en god död” är bevarad självbild och integritet, självbestämmande, att kunna bevara sociala relationer, att få möjlighet att skapa mening och se sammanhang samt en god symtomlindring. En god palliativ vård innebär att den svarar mot patientens behov.

Den palliativa vårdens värdegrund kan sammanfattas i fyra ledord: närhet, helhet, kunskap och empati. Den palliativa vården grundas på de fyra hörnstenarna:

- **symtomlindring** i vid bemärkelse, vilket innebär att smärta och andra svåra symtom lindras med beaktande av patientens autonomi och integritet
- **kommunikation** i syfte att främja patientens livskvalitet, vilket innebär god inbördes kommunikation inom och mellan arbetslag och i förhållande till patient och närstående
- **stöd till närstående** under sjukdomstiden och efter dödsfallet, vilket innebär att de närstående erbjuds delta i vården och erhålla stöd såväl under sjukdomstiden, som efter dödsfallet
- **samarbete** mellan olika professioner, i sammansatta team

Nationellt vårdprogram för palliativ vård i livets slutskede kan användas som komplement till denna riktlinje [Nationellt vårdprogram för palliativ vård \(cancercentrum.se\)](http://cancercentrum.se)

Målgrupp

Alla personer som omfattas av det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret och får palliativ vård i livets slutskede, ska inkluderas i arbetssättet Svenska Palliativregistret. All registrering utförs av PAS (patientansvarig sjuksköterska) som besvarar dödsfallsenkäten i registret.

Syfte

Att utgöra underlag för egenkontroll av verksamhetens kvalitet i palliativ vård och ett stöd i utvecklingen av densamma.

Att den palliativa vården utvecklas, med stöd av registret, så vården motsvarar patientens behov i livets slutskede och bidrar till en god död.

Dokumenttyp: Riktlinje	Sida 2 av 6
Giltigt f.r.o.m: 2020-08-25, rev. 2023-10-18	Version/D.nr:
Befattning: Utvecklingsledare Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Upprättad av: Helena Bergström Sophia Lehnberg

Mål

- Vården överensstämmer med nationella riktlinjer för palliativ vård.
- Registret används till förbättringsarbeten, som stärker kvalitén i den palliativa vården.
- Valfungerande samarbete mellan teamets olika professioner som ger personen upplevd trygghet i livets slutskede.
- Fokusgrupp Palliativ vård är drivande i utvecklingsarbetet.
- Vård- och omsorgspersonal har kompetens och förutsättningar att bedriva palliativ vård enligt Nationella riktlinjer.

Kvalitetsindikatorer

Dokumenttyp: Riktlinje	Sida 3 av 6
Giltigt f.r.o.m: 2020-08-25, rev. 2023-10-18	Version/D.nr:
Befattning: Utvecklingsledare Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Upprättad av: Helena Bergström Sophia Lehnberg

Vård och omsorg i palliativ vård ska innehålla att:

- närstående är informerade om situationen
- god vård och omsorg ges utifrån individuella behov
- vårdpreventiva insatser genomförs, för att ha god munhälsa och vara utan trycksår
- vara lindrad från smärta och ångest
- att inte dö ensam
- närstående får stöd efter dödsfallet

I Varbergs kommun skall ingen som inte så önskar behöva dö i ensamhet. Behov av vak bedöms av tjänstgörande sjuksköterska, enhetschef kan informeras i efterhand. Se rutinen för vak i ledningssystem.

Roller och ansvarsområden

Patientansvarig sjuksköterskas roll:

- Bedöma om, utföra, och eventuellt delegera palliativ vård med stöd utifrån gällande rutiner och riktlinjer.
- Vara ett stöd för omsorgspersonalen i omsorgsarbetet samt vid reflektion och dialog i teamet efter dödsfall.
- Patientansvarig sjuksköterska (PAS) ansvarar för att registreringen görs i Svenska Palliativregistret så nära dödsfallet som möjligt (inom 14 dagar efter dödsfallet). Den sista veckan i livet beskrivs genom att teamet, som vårdat en just avliden person, besvarar 27 frågor.

Arbetsterapeuters och fysioterapeuters roll:

- Bedöma om, utföra och eventuellt delegera palliativ vård med stöd utifrån gällande rutiner och riktlinjer.
- Vara ett stöd för omsorgspersonalen i sitt palliativa vårdarbete utifrån kompetensområdet.

Fokusgruppen Palliativ vårds roll:

- Identifiera behov och föreslå kompetensutveckling samt följa upp utbildningssatsningar
- Identifiera utvecklingsområden och förmedla kunskap och kompetens inom området
- Med stöd av registret säkerställa att vård i livets slut ges i överensstämmelse med Nationella riktlinjer

Dokumenttyp: Riktlinje	Sida 4 av 6
Giltigt f.r.o.m: 2020-08-25, rev. 2023-10-18	Version/D.nr:
Befattning: Utvecklingsledare Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Upprättad av: Helena Bergström Sophia Lehnberg

Omsorgspersonals roll:

- Att ta del av information och medverka till god palliativ vård och omsorg i samarbete med sjuksköterska, fysioterapeut och arbetsterapeut, utifrån gällande instruktioner, rutiner och riktlinjer

Chef i utförarverksamheten ansvarar för att:

- Säkerställa att vårdtagare får en god vård och omsorg i livets slutskede och att anhörigas behov av stöd tillgodoses
- Medarbetarna har kunskap och kompetens att utföra palliativ omsorg och vård enligt nationella riktlinjer
- Ge förutsättningar för medarbetare till reflektion och dialog tillsammans med PAS efter dödsfall

Enhetschef Hälso- och sjukvårdsenheten ansvarar för att:

- Sjuksköterskor har kunskap, kompetens och förutsättningar att arbeta med Svenska Palliativregistret
- Säkerställa att sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter har kunskap och kompetens att utföra palliativ vård enligt nationella riktlinjer
- Följa upp statistik utifrån gjorda registreringar i Svenska Palliativregistret
- Återkoppla resultat till medarbetare och verka för aktuella förbättringsarbeten

Utvecklingsledare Preventiva enheten ansvarar för:

- Vara ett stöd till enhetschefer Hälso- och sjukvårdsenheten gällande statistik och resultat
- Uppdatera riktlinjen Svenska Palliativregistret
- Lyfta fram, identifierade utvecklingsbehov till ansvarig för verksamheten i samband med patientsäkerhetsberättelse, ta fram statistik och förse Verksamhetsrådet för kvalitetsregister med data.
- Medverka i träffar för medlemmarna i Fokusgruppen Palliativ vård, i samverkan med enhetschef Preventiva enheten. Tydliggöra resultat och vara ett stöd i gruppens förbättringsarbete.

Dokumenttyp: Riktlinje	Sida 5 av 6
Giltigt f.r.o.m: 2020-08-25, rev. 2023-10-18	Version/D.nr:
Befattning: Utvecklingsledare Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Upprättad av: Helena Bergström Sophia Lehnberg

Användbara länkar

- Svenska Palliativ registret <http://www.palliativregistret.se>
- Betaniastiftelsen grundutbildning [Palliativ vård - Betaniastiftelsen](#)
- Socialstyrelsen, Nationella kvalitetsregister, film <http://kvalitetsregister.se/tjanster/omnationellakvalitetsregister.1990.html>

Lagar och dokument som styr arbetet med Palliativregistret

- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Socialtjänstlagen (SoL), Patientsäkerhetslagen (PSL)
- Palliativ vård, Nationellt vårdprogram 2023 [Nationellt vårdprogram för palliativ vård \(cancercentrum.se\)](#)
- Socialstyrelsen, nationellt kunskapsstöd palliativ vård [Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård i livets slutskede – Vägledning, rekommendationer och indikatorer – Stöd för styrning och ledning \(socialstyrelsen.se\)](#)

[Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård i livets slutskede – information till patienter och närstående - Socialstyrelsen](#)

[MÅLNIVÅER– PALLIATIV VÅRD I LIVETS SLUTSKEDE \(socialstyrelsen.se\)](#)

- Världshälsoorganisationens (WHO) definition av palliativ vård, nationella rådet [Palliativ vård - vad är det? | Nationella rådet för palliativ vård \(nrpv.se\)](#)
- Socialnämndens mål, Varberg 2024–2027 [Socialnämndens förslag till mål och resultatindikatorer \(varberg.se\)](#)
- Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, Socialstyrelsen [Socialnämndens förslag till mål och resultatindikatorer \(varberg.se\)](#)

Dokumenttyp: Riktlinje	Sida 6 av 6
Giltigt f.r.o.m: 2020-08-25, rev. 2023-10-18	Version/D.nr:
Befattning: Utvecklingsledare Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Upprättad av: Helena Bergström Sophia Lehnberg